

Monika Stefanowska

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach Filia w Tarnowskich Górach

Anna Marcol

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach

TIK w edukacji i bibliotece

Eugenia Smyrnova-Trybulska: Technologie informacyjno-komunikacyjne i e-learning we współczesnej edukacji. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2018.

Książka ukazała się w serii *Prac Naukowych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach* i stanowi interdyscyplinarne wprowadzenie do teorii stosowania innowacyjnych form kształcenia. Na jej łamach zagadnienia z zakresu pedagogiki, dydaktyki, andragogiki i psychologii pedagogicznej przenikają się z przedmiotowymi dydaktykami i informatyką stosowaną, uwzględniając również aspekty prawne cyfryzacji.

Nowoczesne społeczeństwa podlegają ciągłym zmianom technologicznym, gospodarczym, kulturowym, ekologicznym i ekonomicznym, co ma związek z nierównomiernym procesem globalizacji na świecie. System edukacji, podobnie jak inne dziedziny życia społecznego, ulega przemianie. Rynek pracy wyraźnie określa potrzebę kształcenia społeczeństwa o wysokim poziomie kompetencji cyfrowych. Kształcenie przyszłej kadry oświatowej – a także wszystkich młodych ludzi – powinno przygotowywać ich do sprawnego posługiwania się nowymi technologiami oraz uczenia się przez całe życie. Autorka cytuje opinię futurologów, według której studenci, trafiając do obecnego społeczeństwa informacyjnego, powinni być przygotowani nawet na siedmiokrotną zmianę zawodu w swoim życiu.

W pierwszej części pracy zaprezentowano tendencje rozwoju współczesnej edukacji, scharakteryzowano społeczeństwo wiedzy i rolę technologii informacyjno-komunikacyjnych w jego kształtowaniu. Omówiono również teoretyczne podstawy przygotowania kadry nauczycielskiej do stosowania ICT (*information and communication technologies*) w praktyce. Dokonano analizy wyników z kilku przeprowadzonych programów, w ramach których nauczyciele dodatkowo mogli pozyskać nowe umiejętności w tej dziedzinie.

Druga część monografii przybliży tematykę e-learningu w przestrzeni współczesnej uczelni z różnych punktów widzenia – teoretycznego, praktycznego, technologiczno-organizacyjnego i użytecznego. Na uwagę zasługuje charakterystyka wydziałowej platformy kształcenia na odległość jako przykładu dobrej praktyki Uniwersytetu Śląskiego. Autorka przedstawiła również wybrane wyniki badań e-learningu na podstawie projektów, których była koordynatorem. Jeden z nich – IRNet (*Międzynarodowa sieć badawcza do badania i rozwoju nowych narzędzi i metod do zaawansowanych nauk pedagogicznych w zakresie instrumentów informatycznych, e-learningu i kompetencji międzykulturowych*), jest jednocześnie projektem unijnym.

Omawiana publikacja proponuje wieloaspektowe ujęcie tematu e-learningu, stąd adresowana jest do wszystkich osób, które są zainteresowane stosowaniem nowych technologii w nauczaniu lub są w trakcie wdrażania zmian.

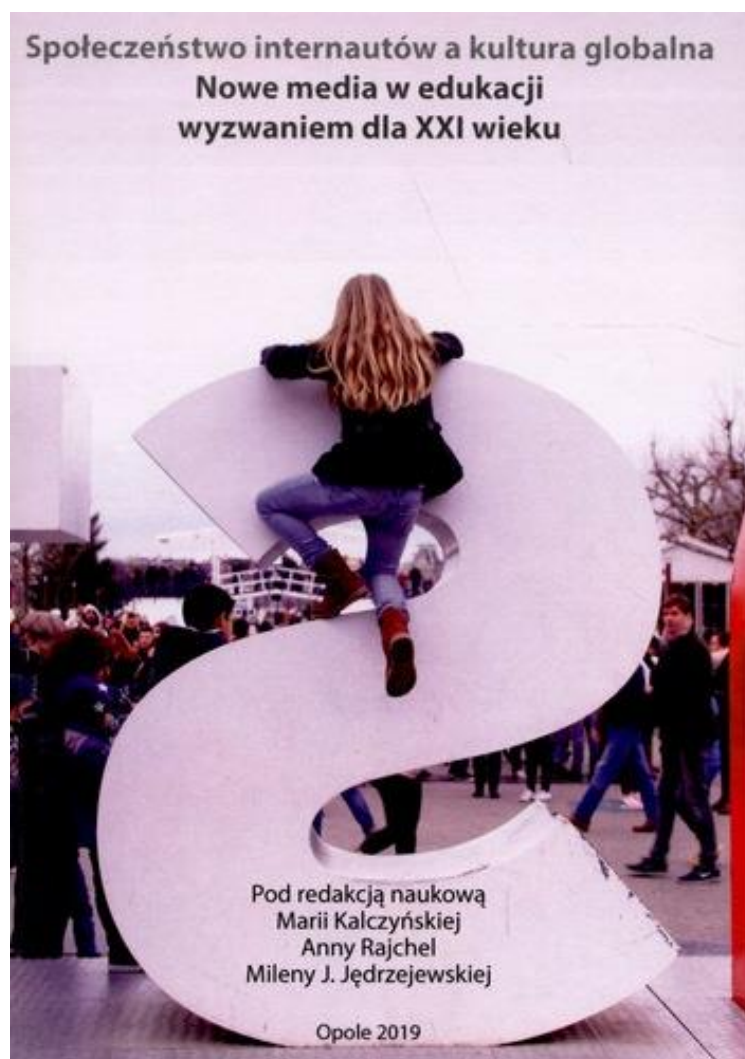
Spółeczeństwo internautów a kultura globalna. Nowe media w edukacji wyzwaniem dla XXI wieku. Red. Maria Kalczyńska, Anna Rajchel, Milena J. Jędrzejewska. Opole: Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, 2019.

Spółeczeństwo internautów a kultura globalna to cykl monografii ukazujących się z inicjatywy Wydziału Ekonomii i Zarządzania Politechniki Opolskiej. Są one efektem projektu badawczego, którego celem jest analiza różnych płaszczyzn wykorzystania internetu.

Szósty tom cyklu, który opublikowano w 2019 roku, nosi podtytuł *Nowe media w edukacji wyzwaniem dla XXI wieku*. Autorzy artykułów zamieszczonych na jego łamach zastanawiają się, jak odpowiedzialnie edukować młodego odbiorcę za pomocą nowinek technologicznych. Dowodzą też, że nowe media można wykorzystywać w sposób rozsądny i skuteczny w szeroko rozumianej działalności pedagogicznej.

Tom został podzielony na trzy części: *Edukacja na rzecz społęczeństwa w XXI wieku* (część I), *Biblioteki w edukacji wirtualnej* (część II), *Przełamywanie barier w nowoczesnej edukacji* (część III).

Pierwsza część ma charakter ogólny. Zebrano w niej artykuły wprowadzające w tematykę nowoczesnych technologii oraz ich wykorzystania na rzecz edukacji autorstwa: Anny Rajchel (*Cyfrowe wykluczenie polskiej młodzieży XXI wieku. Prawda czy mit?*), Marii Kalczyńskiej (*Edukacja a nowe kierunki promocji na przykładzie działalności Instytutu Polonika Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego*), Mileny J. Jędrzejewskiej (*Edukacja szkolna dla młodzieży polonijnej w Kanadzie na podstawie wybranych portali*), Agnieszki Franczak (*Mass-media. Szansa czy zagrożenie*) oraz Iwony Wilczek (*Cyfrowy mózg i doświadczenia online*).

W drugiej części tomu, znajdują się teksty napisane przez autorki reprezentujące różne typy bibliotek – pedagogiczne, naukowe i publiczne, które podzieliły się swoimi doświadczeniami związanymi z wykorzystaniem nowych mediów w pracy z użytkownikami bibliotek, odwołując się do wybranych przykładów. Anna Marcol omówiła szkolenia zdalne (*Kursy e-learningowe bibliotek pedagogicznych jako forma wspomaganie nauczycieli w zakresie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych*), Anna Jańczyk poruszyła problematykę mediów społecznościowych (*Biblioteka w social media – budowanie relacji z pokoleniem Z*), natomiast Katarzyna Pawluk zwróciła uwagę na wykorzystanie technologii podczas zajęć edukacyjnych organizowanych w bibliotekach (*Uzupełnienie czy tylko atrakcja? Nowinki technologiczne na zajęciach w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Opolu*).

Trzecia część monografii dotyczy wybranych grup edukowanych za pomocą nowych mediów – internautów utożsamiających się z religią katolicką (Piotr Wajs: *Wychowanie do wartości chrześcijańskich na Instagramie na przykładzie konta papieskiego @franciscus*), seniorom (Magda Wieteska: *Seniorzy w sieci. Dziennikseniora.pl*) oraz społeczności akademickiej (Paweł Bartyla, Marcin Grabolus: *Wirtualne uniwersytety jako nowe zjawisko pozwalające przetrwać bariery – identyfikacja barier*).

Zebrane teksty dowodzą, że szybki rozwój wiedzy obliguje do permanentnej edukacji. Różnorodność i mnogość źródeł informacji wymaga natomiast umiejętności ich selekcjonowania i odpowiedzialnego wykorzystania.